

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 5 groszy, na stronie 3-lamowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druki wydawnictwo: „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemmieście.

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemmieście.

Nr 59

Nowemiasto-Pomorze Wtorek dnia 19 maja 1925.

Rok V

Nasze wojsko to nasza дума, pociecha i ostoja wolności.

Pisaliśmy o tem, że wobec zaborczych zamiarów naszych zachłannych sąsiadów — Polska musi oglądać się za sojusznikami. — Nawiazanie ścisłej łączności z Czechosłowacją a przez nią z całą tak zwaną Małą Ententą, którym to mocarstwom Niemcy w równej mierze zagrażają, daje nam rękojmię, że w razie napadu niemieckiego nie staniemy wobec groźnego wroga sami, ale z nami razem i Czechosłowacja, Jugosławia i Rumunja. — Ale byłoby błędem baczyć zbyt na pomoc innych, a nie opierać się przeważnie na własnych siłach. Najpewniejszą ostoją naszego bytu i wolności, to wojsko nasze. —

Święto narodowe pozwoliło w stolicy państwa polskiego, w licznych miastach i obozach, aż do odległych granic oglądać nasze wojsko, naszego żołnierza w stroju odświętnym. Nie mowa tutaj o poradnych mundurach, o złotych i srebrnych ozdobach. Tych nie nosi ani oficer ani tem mniej prosty piechur czy ułan. Nie uznaje nasz obecny czas demokratyczny blasku i świecideł na żołnierzu, ani nie pozwala na to nasz skromny ledwie połatany skarb państwa. Rząd nasz może dbać jeszcze o to, aby szeregowiec miał dostateczne pożywienie w koszarach, posiadał dwa mundury na zmiany i całe buty.

A jednak ten żołnierz polski w dzień święta narodowego napełniał dumą swych rodaków i współobywateli i wzbudzał podziw w obcych, którzy mu się przyglądali.

Bo nasz szeregowiec i oficer jest naprawdę dzielnym, prawdziwym żołnierzem. Nie tym od parady, od wiewatów i przechwatek, od zabawy i swawoli, ale tym od wiernej i twardej służby dla kraju i narodu.

Dowiodła tego rewja na polu Mokotowskiem w Warszawie, dowiodły tego popisy i pochody w dzień Trzeciego Maja w całej Polsce. Wszędzie to szare, znikające w tłumie wojsko, obywatelskie się nieraz czarnym chlebem, wysunęło się w święto narodowe na pierwsze miejsce.

Dzień był pochmurny i pogoda nie pewna, jak w Polsce często bywa. Wtem rozdźwięczyły trąbki i rozpoczął się pochód. Szły naprzód sprawne i twarde piechoty, równym i miarowym krokiem, potem armaty cięższe i lżejsze wreszcie jazda, waląca cwałem, aż w końcu jak wicher przeleciał pułk ułanów, idąc jakby do ataku, z wyciągniętymi naprzód szablami i lancami. Wśród tego przemarszu, tak doskonałego, że równego nie znała dotąd Polska a niełatwo może popisać się nim zagranicą, zaczęły opadać na lotnisko samoloty, przybywające dokładnie na oznaczoną godzinę z odległych miejscowości.

Cały pochód i popis — ta rewja wojska naszego — dociągnęły do największego napięcia, bez najmniejszego wypadku, mocny, świetny, porywający.

Uniesienie ogarnęło patrzących, oczy błyszczały, okrzyki wyrwały się z piersi, serca rosły. A przecież o zachwytu w Polsce nie tak łatwo. Raczej chętniej wolimy ganić, krytykować, pokpiwać.

A jednak powszechne było poczucie, że takiego przeglądu nie możnaby urządzić, gdyby nie stała, pomyślnie rozwijająca się, codzienna, wytężona praca. Niemożliwym jest takie zgranie się i pogodzenie z sobą wszystkich ruchów i szczegółów, gdyby nie było zdobywanych wytrwale postępów, długich ćwiczeń i przedewszystkiem zamilowania do służby wojskowej.

Po 134 latach, gdy pamiętnego dnia 3 maja 1791 r. sejm Czteroletni wśród zapału uchwalił 100 tysięcy wojska na obronę Rzeczypospolitej, spełniły się marzenia naszych dziadków. Późno, ale wreszcie przyszła ta chwila upragniona, właśnie w chwili, gdy potrzebę stanięcia w obronie naszych granic bardzo odczuwamy. A niema w tym ani żdźbła zamilowania w awanturach, w wywoływaniu lekkomyślnym zatargów i wojny. Jest tylko egzamin żołnierzy przed obywatelami, których pokoju i całości strzec maja. Nie myślimy urządzić napaszi, a najlepszym dowodem jest to, że niczego się nie ukrywa, niczego nie knuje i niczego nie omija.

Ale ze rewja wojskowa w dniu największego święta wybiła się na czoło uroczystości jest wskazówką głębokiego odczucia w narodzie, czem jest dla niego

wojsko. Obywatel polski wie równie dobrze, że ten żołnierz szary jest z jego krwi i kości i że w razie potrzeby wsobnie z nim do szeregu stanąć musi.

Rzeczywistość jest taka, że raju na ziemi niema, a niebezpieczeństwa piętrzą się wokoło. Ktoby się z tem nie liczył, nie spełniłby swego obowiązku wobec kraju i mógłby któregoś dnia obudzić się w niewoli.

Nie tego nam się obawiać, że posadzą nas o wojenne zamysły ludzkie złej woli, ale tego, że wszelkie zaniechanie może zachwiać naszym bytem narodowym.

Dlatego też w dniu święta narodowego każdy obywatel sławiąc głośno dzielną postawę naszego wojska rozumiał, że jest mu ono potrzebą i ukochaniem, jak umiłowana jest wolność, której nasz żołnierz broni.

Wyrok w sprawie skrzynek pocztowych w Gdańsku.

Dnia 16. Dziś wieczorem zapadła decyzja w sprawie skrzynek pocztowych w Gdańsku. Decyzja wypadła pomyślnie dla Polski. Polsce wolno w Gdańsku

utrzymywać gmach pocztowy, skrzynki i służbę pocztową do roznoszenia poczty na terytorjum Wolnego Miasta.

Jakie jest orzeczenie Sądu Rozjemczego w sprawie nieszczęścia kolejowego pod Starogardem?

Dla Polski korzystne. — Roszczenia niemieckie odrzucone.

Gdańsk, 14. 5. Mieszany polsko-niemiecki Sąd Rozjemczy w Gdańsku dla spraw tranzytu niemieckiego na terenie polskiej Dyrekcji Kolejowej Gdańskiej po trzydniowych rozprawach, w czasie których dokonano oględzin toru na miejscu katastrofy pociągu nr. 907 pod Starogardem, wydał wczoraj wieczorem następujące orzeczenia:

„Rząd niemiecki domagał się:

1. stwierdzenia, że wskutek złego utrzymywania linii na terenie Gdańskiej Dyrekcji Kolejowej ruch tranzytowy z Prus Wschodnich przez Pomorze jest narażony na niebezpieczeństwo i że wskutek tego rząd polski nie spełnił zobowiązań, przyjętych konwencji kolejowej, oraz

2. dokonania oględzin na miejscu katastrofy, celem zebrania dowodów winy.

Oględziny odbyły się dnia 12 maja. Według oświadczeń rzeczoznawców obu stron, nie można stanu toru kolejowego na miejscu wypadku czynić odpowiedzialnym za katastrofę, o ile się da to jeszcze skonstatować. Sąd Rozjemczy przyłącza się na podstawie własnego przekonania do opinii ekspertów.

„Dokładne oględziny 25 pokładów kolejowych, pozostawionych na miejscu wykazały, że były one z materiału całkowicie nadającego się do użytku.

Oględziny resztek zniszczonych przez wypadek około 80 progów, które polskie władze kolejowe przechowały na dworcu w Starogardzie, wykazały po dokładnym zbadaniu, że były one ze zdrowego materiału, z nielicznym wyjątkiem zmurszałych części, spotykanych zawsze przy normalnej konserwacji toru.

„Również stan części toru, graniczących z miejscem katastrofy, nie wykazał żadnych poważniejszych braków, któreby mogły grozić katastrofą.

„Wobec powyższych wyników Sąd Rozjemczy w Gdańsku do spraw tranzytu polsko-niemieckiego nie uważa za rzecz konieczną wydawanie jakichkolwiek dalszych doraźnych zarządzeń, mających na celu wyjaśnienie przyczyny katastrofy pociągu nr. 907. Z powyższych względów Sąd Rozjemczy nie znajduje żadnego powodu do zarządzenia postępowania w związku z art. 16 konwencji kolejowej polsko-niemieckiej z dnia 21 kwietnia 1921 r. odnośnie do całej linii tranzytowej Tczew—Malborg. Sąd Rozjemczy rozpatrywać będzie wniosek rządu niemieckiego, podany w punkcie 1, w drodze zwyczajnej.”

Sąd Rozjemczy zastanawiać się będzie obecnie nad sprawą ponoszenia odpowiedzialności materialnej za zniszczony pociąg oraz za ubezpieczenia dla ofiar katastrofy.

Rzekomi sprawcy zamachu pod Starogardem.

„Polonia“ donosi z Gdańska: W kołach tutejszych utworzyło się przekonanie, że wykonawcami zamachu kolejowego byli: Feliks Schuhmacher optant niemiecki z Pomorza i nie jaki Michalski, który oddawna już według zeznań, przebywającego obecnie w Gdańsku Kuschla planował spowodowanie katastrofy kolejowej, jak twierdzi, w celu dokonania rabunku pasażerów.

W dużym podejrzeniu jest również niejaki Frank Klein, członek policji gdańskiej Schupo, który miał u siebie lewar, znalezionej na miejscu katastrofy.

Donoszą z Gdańska, że badanie Kuschla, aresztowa-

wanego w związku z zamachem pod Starogardem, wysunęło na jaw nowe znamienne szczegóły. W zamachu brali udział Michalski i Schuhmacher. Główną sprężyną był Michalski, który zbiegł z więzienia w Rummelsburgu w Prusach Wschodnich. Michalski, który zbiegł z więzienia w Rummelsburgu w Prusach Wschodnich. Michalski był trzykrotnie karany za kradzieże i włamania. Michalski namawiał podobno Schuhmachera i Kuschla do zamachu. Schuhmacherowi, Michalskiemu i Kuschlowi pomagał jednak ktoś „potężniejszy“, który dostarczył im także samochodu, którym uciekli do Gdańska.

Minister Grabski o zajściu wileńskim.

Dom a szkoła.

Wilno, 14. 5. Pobyt swój w Wilnie p. minister Stanisław Grabski poświęcił na zbadanie stanu szkolnictwa wileńskiego, zarówno pod względem naukowym jak i wychowawczym.

Przed wyjazdem p. minister przyjął przedstawicieli prasy, którym udzielił krótkiego wywiadu, poruszając głównie sprawę ostatnich wypadków w gimnazjum Lelwela. M. i p. minister zaznaczył, że w ciągu swego pobytu w Wilnie starał się wyświetlić, czy omawiane wypadki stanowią fakt indywidualny, wpływający z nastroju nerwowego i ujemnych warunków moralnych jednostek, czy też jest to zjawisko szersze, którego fakt ostatni był jedynie zewnętrzną ilustracją. Doszedł do przekonania — mówił p. minister — że jest to bezwarunkowo fakt indywidualny wynikły z anormalnych warunków, w jakich żyło dwóch wiadomych sprawców zająć omawianych. Ważnem jest to, w jaki

sposób reaguje na nie młodzież i jaki oddźwięk znajdują w społeczeństwie. Staratem się też wejrzeć w sprawę miejscowych stosunków szkolnych.

Podczas wielokrotnych konferencji z dyrektorami szkół, z gronem nauczycieli i z rodzicami podkreślałem, że między szkołą, a domem istnieć musi najściślejsza współpraca. Pod względem naukowym szkolnictwo wileńskie stoi na dość wysokim poziomie, szwankuje strona wychowawcza.

Kończąc swój wywiad p. minister apelował do prasy, aby oddziaływała uspokajająco na opinię publiczną, gdyż tylko w normalnych warunkach i zupełnym spokoju możliwa jest owocna praca władz szkolnych. O godzinie 21.42 p. minister opuścił Wilno żegnany na dworcu przez przedstawicieli władzy z delegatem rządu p. Władysławem Raczkiewiczem oraz przedstawicieli miasta, uniwersytetu i miejscowego społeczeństwa.

Deficyt na rok 1925 powiększył się.

Zresztą budżet został przyjęty.

Warszawa, 16. 5. W dniu wczorajszym sejm zakończył obrady nad budżetem na rok 1925. Wobec zaakceptowania szeregu poprawek deficyt na rok 1925 powiększył się i wynosi około 40 milionów złotych. W głosowaniu nad stałością budżetu głosowały

przeciwko przyjęciu kluby Wyzwolenia i mniejszości narodowych. Socjaliści zmanifestowali w ten sposób, że wyszli z sali.

Szpiegostwo w Sejmie.

Skradziono papiery o organizacji najwyższych władz wojskowych.

Poznań, 15. 5. „Dzień. Poznańskiemu” donoszą z Warszawy, że na wczorajszym posiedzeniu konwentu senatorów pos. Dubanowicz podał do wiadomości konwentu, że w nocy z niedzieli na poniedziałek w lokalu Klubu Chrześcijańsko-Narodowego ktoś rozbił szufladę pos. Stefana Dąbrowskiego, który jest sprawozdawcą

o ustawie o najwyższych władzach wojskowych. Z szuflady zginęła część papierów. Konieczne jest zarządzanie środków zabezpieczających. Wiadomość ta wywarła w konwencie wielkie poruszenie. — Marszałek Rataj oświadczył, że jest to bardzo ważna sprawa i wymaga stanowczych zarządzeń.

Wielki lot okrężny.

Warszawa, 16. 5. 13. b. m. odbył się wielki lot okrężny czterech samolotów wojskowych pod komendą szefa departamentu lotnictwa gen. Zagórskiego. Lot obejmował miasta Warszawę, Kraków, Poznań

i Toruń. Podczas lotu jeden samolot zabłądził wskutek mgły i spadł na terytorjum Prus Wschodnich. Aparat został zatrzymany, a lotnik puszczony na wolność.

Katastrofy lotnicze.

Grudziądz, 16. 5. Wczoraj o godz. 6-tej wieczorem wznosił się z lotniska na aparacie „Ballolla” firmy „Plage i Laskiewicz” porucznik pilot, instruktor Zagórzewski Stanisław.

Z wysokości 1000 m. ponad lotniskiem, przed wykonaniem korkociągu, z niewiadomych przyczyn aparat spadł na ziemię, grzebiąc pilota w szczątkach rozbitej maszyny. Winę wypadku ponosi najprawdo-

podobniej aparat.

Tragicznie zmarły pochodził z Małopolski, urodził się w roku 1889 i był jednym z najzdolniejszych pilotów na typie aeroplanów „Ballolla”.

Warszawa, 16. 5. Wczoraj uległ katastrofie lotniczej samolot wojskowy „Ballolla”, kierowany przez sierżanta Pydego. Samolot uległ rozbiciu pod Warszawą, lotnik uległ rozbiciu głowy i złamaniu nogi.

Nieznaczna poprawka zarobków na G. Śląsku.

Katowice, 15. 5. W wielkim przemyśle komisja pojednawcza i arbitrażowa wczoraj późną nocą wydała wyrok, przyznający nieznaczną podwyżkę zarobków

niektórym kategorjom robotników, pracujących na dniówki w górnictwie.

Cziczeryn umizga się do Polski.

Chce nawet sojuszu z Polską przeciw Anglii. — Wszystko to brać należy ze zastrzeżeniem.

„N. Fr. Presse” donosi z Moskwy: Na wczorajszym posiedzeniu związkowego zjazdu sowietów wygłosił przemówienie Cziczeryn. Dowodził on m. in., że cechą dyplomatycznej działalności Rosji nie jest zaczepność, lecz obrona. Wobec Polski Rosja jest gotowa nawet do najdalej idącej uступłości na podstawie stałych umów tem bardziej, że ofensywa przeciw Rosji nie jest możliwa bez przyłączenia się do tej ofensywy Polski. Wskazując na wielkie zamówienia maszyn rolniczych Cziczeryn podniósł gotowość sowietów do współdziałania z włóścianstwem polskim i z ludnością zainteresowaną w pokojowym rozwoju stosunków. W dalszym ciągu swego przemówienia Cziczeryn przedstawił plan europejsko-azjatyckiego bloku skierowanego przeciwko Anglii, w skład którego miałyby wejść Francja, Rosja,

Polska i Japonia. Anglia usiłuje obecnie przeciągnąć Niemcy na swoją stronę. Cziczeryn zakończył swoją mowę następującymi słowami: Jednolitemu frontowi przeciwbolszewickiemu przeciwstawimy obudzenie się ludów wschodu. Chiny, które dotychczas były starcem wśród narodów, odmładzają się. Anglia usiłuje stworzyć dla Chin pewnego rodzaju plan Dawesa.

To wystąpienie Cziczeryna ma jedynie na celu zastraszenie Anglii. Anglia bowiem pragnie Niemców odciągnąć od sowietów, gotowa nawet w tym celu zgodzić się na oddanie im Pomorza i Górnego Śląska Cziczeryn przeto Anglii na przekór głosi plan utworzenia bloku przeciwingielskiego. Chyba w Polsce nikt nie wierzy w szczerłość słów i zapewnień Cziczeryna.

Polska dostarczy spirytusu Turcji.

Warszawa, 16. 5. „Express Poranny” podaje, że polskie organizacje gorzelnicze zawarły z przedstawici-

elami Turcji umowę na mocy której, Polska dostarczy Turcji 1 200 tysięcy litrów spirytusu.

Osiągnięto podobno porozumienie anglo-francuskie w sprawie bezpieczeństwa.

Warszawa, 16. 5. Dzisiaj nadszedł z Londynu telegram, że gabinet angielski aprobował wczoraj projekt odpowiedzi francuskiej w sprawie niemieckich propozycji paktu bezpieczeństwa. W odpowiedzi na to Briand zaznaczył, iż rząd francuski powziął kategoryczny sprzeciw w sprawie nienaruszalności traktatów. W sprawie powyższej donosi Temps co następuje: Rząd francuski jest zdania — że przed udzieleniem

Niemcom odpowiedzi, Francja winna osiągnąć porozumienie z Anglią, Belgią i Włochami, jak również z państwami, które miałyby wziąć udział w t. zw. pakcie pięciu. Poza to jest również logicznym, by rząd paryski stale informował rządy warszawski i paryski o przebiegu rokowań, albowiem Polska i Czechosłowacja są wysoce zainteresowane w tej sprawie.

Francja w Marokku na całej linii odniosła świetne zwycięstwo.

Paryż, 15. 5. Według ostatnich wiadomości, wojska francuskie w Marokku odniosły zwycięstwo na całej linii, co w pierwszym rzędzie należy przypisać eskadrom lotniczym złożonym ze 150-ciu samolotów, które dzia-

łają na linii bojowej. Oddziałom Abdul Kerima, które ostrzeliwały samoloty francuskie z karabinów maszynowych, nie udało się strącić ani jednego. Klęska powstańców jest zupełna.

Ułaskawienie spiskowców sofijskich.

Wiedeń, 16. 5. Z Sofji nadeszła sensacyjna wiadomość, iż król Borys nie zatwierdził wyroków śmierci na spiskowców bułgarskich, zamieniając im karę rozstrze-

lania na dożywotne więzienie. Ułaskawienie królewskie wywołało wśród sfer rządowych partij rządzących wielkie wrażenie.

Komunikat P. T. R.

Państwowy Bank Rolny podaje do wiadomości, iż rozpoczął przyjmowanie zgłoszeń o udzielanie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych narazie tylko:

a) na kupno gruntu z parcelacji
b) na zapłacenie reszty ceny sprzedanej za nabyte już a pochodzące z parcelacji gospodarstwa.

Pożyczki udzielane będą do wysokości 1/2 szacunku ustalonego przez Bank i winny być zabezpieczone zasadniczo na pierwszym miejscu hipoteki. Pożyczki amortyzacyjne wydawane będą na lat, 10, 20 lub 30

w 8 proc. Listach Zastawnych Banku, opiewających na złote w zlocie.

Wysokość rat półrocznych, któremi pożyczka będzie spłacana, wynosić będzie łącznie z amortyzacją: a) przy pożyczce 10-letniej po złotych 7 gr. 50 od każdych sto złotych pożyczki, b) przy 20-letniej po 5 zł 06 gr. c) przy 30-letniej — po złotych 4 gr. 43. —

Prócz tego przy każdej racie pobierany będzie dodatek na administrację.

Raty półroczne będą dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku.

Celem otrzymania pożyczki długoterminowej należy złożyć następujące dokumenty:

I. W wypadkach, przewidzianych w p. a:

1) podanie właściciela, parcelującego ziemię, o udzielenie pożyczki nabywcom z wyszczególnieniem nazwy majątku, przestrzeni, ceny sprzedanej, wysokości pożyczki jak również z wyrażeniem zgody na przyjęcie zapłaty za ziemię do wysokości pożyczki w Listach Zastawnych Państwowego Banku Rolnego po cenie nominalnej.

2. pełny wykaz hipoteczny, względnie wyciąg hipoteczny i arkusz posiadłości gruntowej;

3. umowy przyrzeczenia sprzedaży, zawarte z poszczególnymi nabywcami, wraz z podaniami tychże nabywców o udzielenie im pożyczki.

4. plan sprzedanej przestrzeni z podziałem na działki, zatwierdzony przez odpowiedni Okręg Urząd Ziemski, w dwóch egzemplarzach z których jeden może być na kalce.

5. listę nabywców, zatwierdzoną przez Okręgowy Urząd Ziemski;

6. kwestionariusz statystyczny, poświadczony przez Urząd Gminny.

II. W wypadkach, przewidzianych w p. b...

1. podanie ubiegającego się o pożyczkę z wyszczególnieniem nazwy majątku, przestrzeni, krótkiego opisu, wysokości żądanej pożyczki;

2. plan nabytej posiadłości, sporządzony przez geometrę i podpisany przez właściciela;

3. pełny wykaz hipoteczny;

4. zobowiązanie wierzyciela do przyjęcia pożyczki w Listach Zastawnych Banku na spłatę ciężącego na posiadłości długu, zabezpieczonego na hipotece, jako reszta ceny sprzedanej, względnie długu, powstałego w związku z nabyciem gruntu;

5. określoną przez Bank kwotę na koszty oszacowania;

6. kwestionariusz statystyczny, poświadczony przez Urząd gminny.

O ile po rozpatrzeniu nadesłanych dokumentów okaże się, że pożyczkę można udzielić, to gruntu na których pożyczka Banku ma być zabezpieczona podlegać będą oszacowaniu. —

Koszty oszacowania, związane z wyjazdem taksatora Banku na miejsce wynosić będą aż do odwołania minimum 100 złotych; przy oszacowaniu przestrzeni od 50 ha do 150 ha — złotych 125, — za każde następne 150 ha doliczać się będzie po 25 zł.

Celem ułatwienia obrotu Listami Zastawnymi Państwowymi Banku Rolnego, względnie zaobowiązaniami czasowo je zastępującymi:

1. Skarb Państwowości przyjmować będzie Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego serji I, względnie zastępujące je czasowo zobowiązania na pokrycie podatku majątkowego po kursie 80 za 100.

2. Państwowy Bank Rolny bierze na siebie pośrednictwo przy lokowaniu tych Listów Zastawnych względnie zastępujących je zobowiązań. —

3. Na złożone Bankowi do komisowej sprzedaży Listy Zastawne, względnie zobowiązania Państwowego Banku Rolnego, Bank będzie wydawał zaliczki do wysokości 25 proc. wartości nominalnej ze specjalnie na ten cel przeznaczonych funduszy. —

4. Listom Zastawnym Państwowego Banku Rolnego, względnie zastępującym je czasowo zobowiązaniom zapewniony będzie lombard w Banku Polskim i w Pocztovej Kasie Oszczędności. —

5. Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego będą przyjmowane przez Skarb Państwa na kaucję i wadja po kursie oznaczonym przez Ministra Skarbu.

6. Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego wprowadzone będą na giełdę. —

W wypadkach sprzedaży Państwowymi Bankowi Roln., lub parcelacji przy pomocy Banku nieruchomości ziemskich w związku z podatkiem majątkowym, właściwe władze podatkowe I-szej instytucji odraczać będą właścicielom tych nieruchomości terminy płatności podatku majątkowego na okres czasu niezbędnego do uzyskania Listów Zastawnych Państwowego Banku Rolnego, nie dłużej jednak niż na jeden rok. Odroczenia takie udzielane będą na podstawie zaświadczeń Banku. —

Zarząd P. T. R. na powiat Brodnicki.

(—) Józef Sowiński, prezes.

Wiadomości z kraju i z miasta.

Nowemiasto, dnia 18 maja 1925 r

Kalendarzyk. 18 maja. Poniedziałek, Krzyżowe dni.

19 maja. Wtorek, Krzyżowe dni. Piotra

Wschód słońca g. 4 — 1 m. Zachód słońca g. 7 m. 52

Wschód księżycy g. 3 — 13 m. Zach. księżycy g. 4 m. 4

Piękna pogoda, ale i deszczu potrzeba.

Maj tak się rozkochał w blasku słonecznym i pogodnym niebie, że zapomniał o potrzebie deszczu dla spragnionej ziemi i dla czerpiącej z niej swój pokarm roślinności. Mieszczanie nie tak wdychają za deszczem jak za pogodą, ale rolnik mający obfite żniwa na oku, pragnie i słońca, ale i ożywczej wilgoci z nieba.

Chrabąszcze w tym roku zjawily się w przeciwieństwie do poprzednich lat w większej ilości. Tępienie tych szkodliwych owadów leży w interesie ogółu. Tylko dzieci nie powinny dręczyć tych biednych istot mających czucie bólu jak inne stworzenia.

Sprostowanie!

Chochlik drukarski spłatał nam znów figla. Bo w kronice kościelnej donosząc o otrzymaniu prezenty przez ks. Jana Barrę ze Złotowa mylnie podaliśmy probostwo Lubawa gdzie zmiana żadna nie zaszła zamiast **Lutowo**, które to probostwo przez przeniesienie dotychczasowego proboszcza na inne zostało opróżnione.

Przeliczenie rent.

Rozporządzeniem z dnia 28 kwietnia 1925 r. L. dz. 3403 zarządziło Min. Skarbu dalszą wypłatę rent od 1 października 1924 r. począwszy tym osobom, które na podstawie dotychczas obowiązujących ustaw b. państw zaborczych (niemiecka ustawa z dnia 22 maja 1895 r., z 17 maja 1907 r., z 31 maja 1906 r., z 31 maja 1901 r.), pobierały zaopatrzenia względnie rentę, a które nie podpadają pod postanowienia ustawy emerytalnej względnie ustawy inwalidzkiej z dnia 18. 3. 1921 r., z tem, że przeliczenie kwot pieniężnych w markach niemieckich ma być uskutecznione w sposób wskazany w par. 1 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 1. 8. 1924 r. (Dz. Ustaw R. P. No. 82, poz. 785). Celem wykonania powyższego rozporządzenia konieczną jest rzeczą aby osoby interesowane przedłożyły następujące dokumenty, a to: a) weterani: 1. książeczkę płatniczą ewentl. dekret przyznający zaopatrzenie, 2. świadectwo obywatelstwa polskiego z podaniem daty urodzenia, 3. świadectwo moralności, 4. świadectwo niezamożności 5. zaświadczenie władzy administracyjnej I instancji, że nie zajmuje żadnego stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, oraz, że nie pobiera zaopatrzenia emerytalnego; b) inwalidzi z przed wojny światowej wzgl. pozostałe rodziny (wdowy i sieroty): 1. książeczkę rentową ewentl. nr. katastru lub karty podstawowej, 2. świadectwo obywatelstwa polskiego z podaniem daty urodzenia, 3. zaświadczenie władzy administracyjnej I. instancji, że nie zajmuje żadnego stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, że nie pobiera zaopatrzenia emerytalnego, 4. dekret opiekuńczy o ile chodzi o sieroty.

Wobec tego wzywa się wszystkie osoby, roszczone sobie prawo do pobierania wyżej wskazanych rent a zamieszkałych na terenie b. zaboru pruskiego, aby złożyły odpowiednie wnioski wraz z wyszczególnieniem wyżej dokumentami Wielkopolskiej Izbie Skarbowej — Wydział VI. — ulica Bukowska 25.

O państwowy fundusz emerytalny.

Dziesiątki tysięcy urzędników państwowych wpłacając co miesiąc przymusowo poważne kwoty na fundusz emerytalny, a ponieważ składają je już od szeregu lat, fundusz emerytalny urzędników państwowych wynosić musi poważną kwotę kilkunastu milionów złotych. Zainteresowani urzędnicy państwowi nic dotychczas nie wiedzą, w jaki sposób i kto administruje tym ich funduszem, jak ten fundusz został ulokowany, jakie przynosi procenty, czy lokata ma na celu ubezpieczenie, kto wchodzi w skład dyrekcji, czy rady nadzorczej funduszu emerytalnego, stanowiącego bezsprzeczną własność urzędników państwowych. Są to sprawy bardzo doniosłe, tak dla gospodarki państwowej, jakoteż dla przyszłego zabezpieczenia na starość urzędników państwowych, gdyż od dobrego administrowania tymi funduszami, zależy ich wysokość, bezpieczeństwo i przyrost.

W byłych państwach zaborczych, fundusze emerytalne zorganizowane były na podstawie specjalnych statutów; do zarządu i rady nadzorczej wchodził po połowie przedstawiciel Rządu i zainteresowanych mas urzędniczych, fundusze lokowano przeważnie w budowlach i w dobrze zorganizowanych kooperatywach urzęd., w zakładach kuracyjnych w miejscowościach klimatycznych, przynoszących poważne dochody. Specjalnie w Niemczech z funduszu emerytalnego udzielano urzędnikom zaliczki w wysokości trzyletnich poborów na budowę, lub kupno własnych domów, wspomaganie budowl. ruch urzędniczy.

Nie od rzeczy byłoby i nam zastanowić się poważnie nad sposobem zużywania funduszy emerytalnych i ich administracją w państwowości polskiej i zainteresować temi sprawami naszych posłów, którzy powinni spowodować Rząd do złożenia sprawozdania o wysokości funduszu emerytalnego i sposobie jego administracji.

Wobec znanej miserii mieszkaniowej, fundusz emerytalny winien być w pierwszej linii używany na udzielanie długoterminowego kredytu hipotecznego dla urzędników Spółdzielni budowlanych, a w dalszej na budowę sanatorjów i pensjonatów w naszych uzdrowiskach, by podnieść je do rzędu europejskich miejsc klimatycznych.

33 proc. ulgi kolejowej dla wystawców zwiedzających Pomorską wystawę w Grudziądzu.

Wystawcom, oraz osobom zwiedzającym Pierwszą Pomorską wystawę rolnictwa i przemysłu w Grudziądzu przyznało Ministerstwo kolei żelaznych ulgi przejazdowe. Szczegóły zastosowania ulgi powyższej podaje w nr. 99 „Monitor Polski“ z dnia 29 kwietnia rb. Zniżka kolejowa wynosi 33 procent od cen zwykłych. Ulga powyższa na podstawie odnośnej legitymacji wystawowej przez Komitet Wystawy będzie stosowana w ten sposób, że przejazd na Wystawę odbywać się będzie za opłatą zwykłą, przejazd zaś powrotny z Wystawy grupami bądź pojedynczo za opłatą połowy biletu klasy niższej, niż ta, w której odbywa się podróż: w wagonach kl. I — połowa taryfy kl. II, w wagonach kl. II — połowa taryfy kl. III i w wagonach kl. III — połowa taryfy kl. IV.

W razie użycia pociągu pospiesznego uiszczą się za pospiech opłatę dodatkową według taryfy normalnej tej klasy, w której odbywa się podróż.

Baczność!

Już teraz

można odnowić przedpłatę na miesiąc **czerwiec.**

Cena abonamentu „Drwęcy“ zostaje **niezmieniona!**

Pierwsza Pomorska Wystawa Rolnictwa i Przemysłu.

Co już zrobiono. Echo Wystawy kraju. Powodzenie Wystawy.

Dzień otwarcia Pomorskiej Wystawy 26 czerwca nie jest już tak odległy i dlatego chętnie podzielimy się z Szan. Czytelnikami tem co już zrobiono.

Dowiadujemy się, że prace organizacyjne koło Pomorskiej Wystawy dobiegają do końca i jej rozmiar i warunki powodzenia są już ugruntowane.

Dotychczasowe zgłoszenia wypełniają całkowicie pawilony Wystawy i niema tej gąłazi wytwórczości pomorskiej, którą na Wystawie nie była dostatecznie i wszechstronnie przedstawiona. Wszystkie trudności i starcia jakie Dyrekcja napotykała w przeprowadzeniu konsekwentnego planu są już poza nami i do zrealizowania tego programu niema już żadnych przeszkód.

Sprawa budowlana na wystawie prowadzona jest z całą energią, mimo przeszkód stawianych przez ustawy robotnicze i brak dostatecznej ilości wykwalifikowanych robotników budowlanych. Pawilony rosną z dnia na dzień i z 1-szym czerwca będą gotowe na przyjęcie eksponatów. Strona dekoracyjna Wystawy, jak założenie parku wystawowego posuwa się w szybkim tempie tak, że Wystawa na czas będzie gotową.

Rozgłos i znaczenie ekonomiczne i polityczne Wystawy wywołało już dzisiaj niezmiernie liczne zgłoszenia zjazdów i wycieczek na Wystawę z całej Polski i zagranicy, a jeśli do tego dodamy zapowiedziane przyjazdy oficjalnych sfer rządowych i Najwyższego Dostojnika Państwa, to zrozumiałem się staje, że Dyrekcja Wystawy już dziś uruchomiła cały aparat rozporządzalny dla zapewnienia w Grudziądzu wygodnego i taniego pomieszczenia dla gości wystawowych.

Specjalne biuro kwaterekowe już dziś rejestruje i lustruje prywatne i hotelowe kwatery.

Zjazdy będą wielkie i pobyt w Grudziądzu obfitować będzie cały szereg zebrań zawodowych i towarzyskich, które zbliżą tutejsze społeczeństwo szerokimi sferami reprezentowanymi w delegacjach i zjazdach.

Dyrekcja zdaje sobie sprawę jak wielką ciężką na niej odpowiedzialność za sprawę organizacyjną, która jest podwalnią powodzenia Wystawy i dlatego w najdrobniejszych szczegółach już opracowane są programy dni wystawowych.

Podkreślić wypada, że lwia część zasługi w dzisiejszym znaczeniu Pomorskiej Wystawy leży w niezmiernie życzliwym stosunku całej prasy polskiej do Pomorskiej Wystawy, a Komitet Wystawy pragnąc zaznaczyć uznanie dla tego stanowiska prasy oddał jej do wyłącznej dyspozycji obszerny pawilon prasowy, czego dotąd żadna wystawa nie praktykowała.

Mimo bardzo krótkiego okresu pracy Dyrekcji można ze spokojem oczekiwać doniosłych tak dla Pomorza jak i dla Polski rezultatów z Pomorskiej Wystawy, gdyż niema takiego czynnika, któryby nie był wykorzystany dla zapewnienia jej powodzenia.

Do współpracy w komisji szkolnej podkomitetu kultury i sztuki zaproszono p. inspektora Sowińskiego dla objęcia działu szkół powszechnych.

Prezydent Rzeczypospolitej a Pomorska Wystawa.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w piątek dnia 15 bm. o godzinie 5-iej po południu na audjencji p. Wojewodę Pomorskiego informując się szczegółowo o stosunkach na Pomorzu.

Na audjencji zostały omówione szczegóły podróży Pana Prezydenta na Pomorze w dniu 26 czerwca br. Jak wiadomo Pan Prezydent osobiście w dniu tym otworzy Pierwszą Wystawę Pomorską w Grudziądzu.

Wojewoda Pomorski we Warszawie.

Wojewoda Pomorski, Dr. Wachowiak, wyjechał wczoraj w środę wieczorem do Warszawy, dokąd został urzędowo zawiadany w bieżących sprawach administracji.

Wycieczka dziennikarzy stołecznych w Grudziądzu.

W dniu 9. maja r. b. wieczór przybyła do Grudziądza samochodem z Warszawy wycieczka dziennikarzy warszawskich w składzie p. Redaktora Trzebińskiego z Kurjera Warszawskiego p. redaktora Lutostawskiego z Gazety Rolniczej, p. redaktora Kołomyjskiego z Tygodnika Handlowego i p. Szczepanika naczelnego dyrektora Agencji Wschodniej.

Następnego dnia dziennikarze stołeczni zwiedzili teren Pomorskiej Wystawy, oprowadzani przez dyrektora Wystawy inż. Wł. Saryusz-Bielskiego i sekretarza inż. T. Skwarczyńskiego, którzy udzielili gościom wyczerpujących informacji o zakresie i planie organizacyjnym Pomorskiej Wystawy.

Po zebraniu materiałów o Wystawie goście razem z dyrekcją Wystawy odbyli krótką przejażdżkę po mieście, podziwiając piękne położenie Grudziądza.

Następnie goście warszawscy podejmowani byli przez dyrekcję wystawy obiadem w restauracji „Wielkopolanka“. W szeregu przemówień zwrócił się dyrektor wystawy do przedstawicieli prasy stołecznej z wezwaniem, aby z okazji Wystawy Pomorskiej przeprowadzili propagandę Pomorza o tym kierunku, aby całe społeczeństwo polskie na wystawie tej poznało czem jest Pomorze i jakie ma ono dla Polski znaczenie polityczne i ekonomiczne. Pomorska Wystawa przez nawiązanie ściślejszych stosunków z innymi dzielnicami Polski powoduje tem ostateczne i trwałe scementowanie Pomorza z organizmem Rzeczypospolitej.

Pan redaktor Trzebiński zaznaczył w odpowiedzi, że prasa stołeczna popełniała wielki błąd przez niedocenicenie znaczenia Pomorza, którego dostatecznie nie znała i oświadczył w imieniu Syndykatu Dziennikarzy stolicy, którego jest wice-prezesem, że błąd ten zostanie niezwłocznie naprawiony i prasa stołeczna zajmie się poważnie zagadnieniami Pomorza.

Następnie wice-prezes p. dyrektor Grobelny przedstawił zadania i wysiłki społeczeństwa pomorskiego, jakie czyniono w związku z powrotem Pomorza do Polski i zobrazował ewolucję polskiego stanu posiadania na Pomorzu. P. redaktor Lutostawski omawiał warunki rozwoju rolnictwa na Pomorzu. Mówca wyznał różnicę w organizacji rolnictwa pomorskiego, gdzie jako pozostałość po zaborcach istnieją do dziś instytucje pół urzędowe oraz w innych dzielnicach Polski, gdzie społeczna inicjatywa zrzeszeń rolniczych nie jest skrepowaną.

Po obiedzie ze słowami „dowidzenia w Grudziądzu na wystawie“ goście odjechali do Warszawy samochodem.

Tragedja małżeńska.

Toruń. W środę wieczorem o godz. 9.30 rozegrała się straszna tragedia małżeńska, która poruszyła całą ludność Torunia. Porucznik artylerji Marjan Tarnowski, przykomenderowany na kurs lotniczy do tutejszej szkoły obserwatorów, wrócił wieczorem do mieszkania swego, mieszczącego się w willi kapitana Panka. Nie zastawszy swej żony w domu zajął do pokoju kap. Panka i ujrzał tam swą żonę. W dniu tragicznym por. Tarnowski miał służbę 24 godzinną i nocny dyżur zatem doniósł swej żonie, że nie przyjdzie na kolację. Pani Tarnowska widocznie zdruzona nieobecnością męża poszła do mieszkania kap. Panka i tam już pozostała do wieczora. Niewiadomo co spowodowało por. Tarnowskiego, że powrócił do domu przed godz. 10 wiecz. Ujrzawszy swą żonę w towarzystwie kap. Panka i podejrzewając swą żonę o utrzymanie stosunku miłosnego z kapitanem, kilku wystrzałami z rewolweru położył trupem wspomnianego kapitana i swą żonę, poczem oddał się w ręce władz wojskowych. Natychmiast po wypadku władze wszczęły dochodzenia. O godz. 2 w nocy przewieziono zwłoki zabitych do kostnicy wojskowego szpitala okręgowego.

Kaszubski przemysł ludowy na wystawie we Francji.

Dnia 29 kwietnia rb. nastąpiło w Paryżu urzędowe otwarcie „Międzynarodowej wystawy nowoczesnych sztuk dekoracyjnych“. Wystawa obejmuje także okazy przemysłu ludowego z Pomorza i to ceramikę kaszubską z Chmielna i hafty kaszubskie uczelni i wytwórni z Wdzydz, założonej przez Teodorę Gulgowską. Był zamiar, wziąć szerszy udział Pomorza w wystawie paryskiej. Szerszy projekt jednakowoż upadł, ponieważ mimo wszelkich starań nie można było stosunkowo nikłej sumy urzędzenia — około 1000 złotych — z żadnej strony uzyskać — nawet w drodze kredytu.

Pani Gulgowska, nie licząc się z własnymi kosztami osobiście sprawą się zajęła, tak, że kilka dużych i ładnych okazów wprost do Paryża odeszło.

Oprócz tego wybrano kilka większych okazów haftów kaszubskich na wystawę, urządzoną w Monry we Włoszech z ramienia ministerstwa spraw zagranicznych i departamentu sztuki. Tak więc oddział kaszubski jest zagranicą zastąpiony korzystnie.

Przemysł ludowy pomorski, który sobie wyrobił dzięki zabiegom jednostek tak poważną opinię, musi naturalnie znaleźć na wystawie „Rolnictwa i przemysłu“ w Grudziądzu odpowiednie uzgodnienie. Puczyniono pod tym względem odpowiednie kroki.

Wybuch w fabryce prochu.

Radom! W ubiegłą sobotę nastąpił wybuch w wielkiej wojskowej fabryce prochu Zagożdżon pod Radomiem. Dwie osoby zabite, dwie ciężko ranne. Na miejsce wypadku przybył dyrektor centralnego zarządu wytworni wojskowych Krzyżanowski oraz komisja śledcza. Fabryka w Zagożdżon jest jedyną wytwornią prochu w Polsce i nie jest jeszcze wykończona. Eksplozja nastąpiła w części fabryki w której pracowano. Siedztwo w ręku władz wojskowych.

Dział porad prawnych.

Panu K. w Z. 5000 m. z września 1918 hipoteki z 5% za 4 lata, przedstawia wartość 576 zł 91 gr. Kapitał 115 zł 36 gr zaległe procenta po 30. 6. 1924, które się dopisuje do kapitału, zatem dług ten dzisiaj wynosi 692 zł 27 gr i do tego od 1. 7. 1924, 5% odsetek.

Panu K. w Ł. Co do kwoty złożonej w Banku Ludowym, to waloryzacja zależna od uchwały walnego zebrania członków i od wyniku bilansu. Na razie nie podać nie możemy, należy wyczekać, uchwał Bankowych.

Pani L. w Ł. 1. 3000 m. dzieciennych pieniędzy z maja 1919 roku stanowią najwyższą wartość 1428 zł 57 gr. Do tego procenta zaległe po 30. 6. 1925 r. wstecz za 4 lata, tj. 285 zł 68 gr razem kapitałów wynosi 1714 zł 25 gr i od 1. 7. 1924 r. 5%.
200 mk. deputatowych z tego czasu 95 zł 23 gr.

Praktyczny poradnik.

Nieco o rojach sztucznych.

Nie będę zapuszczał się w teorię rójki, a tylko chcę podać łatwy sposób robienia sztucznych rójek mając na względzie praktyczną stronę. Wiemy bowiem dobrze ile trudności nieraz sprawia zebranie i przypilnowanie roja naturalnego, a również i to iż nieraz pnie bardzo silne, wcale nie wydają nowych rójek, mimu iż w celu, już im za ciasno i pszczoła leniwiuje. Roje sztuczne dadzą się przeprowadzić tylko w ulach o ramkach ruchomych (t. zw. domki) i są bardzo praktyczne zwłaszcza dla pszczelarzy, którzy nie mają tyle czasu, by pilnować wyrojenia naturalnego. Przy robieniu sztucznych rójek należy się wystrzegać łakomstwa w rozmnażaniu, i należy wybierać do tego pnie bardzo silne.

Bardzo wiele jest sposobów robienia sztucznych rójek: Podaję tu najodpowiedniejszy sposób dzielenia

pnia na pół wylotu. Gdy wieczorem, zobaczysz, że pszczoły w ulu obsiadły zupełnie szczelnie przynajmniej 9 plastrów, a w pasiece są już trutnie, możesz śmiało wziąć się do działania. W tym celu bierze się ul próżny zupełnie podobny do ula, którego masz podzielić, a najważniejsze, by oczko znajdowało się w tej samej wysokości. W dniu pogodnym, najlepiej między 8 4a, kiedy stare pszczoły są w polu, zatknij kołek w ziemię przed oczkiem pnia, który chcesz dzielić, następnie odsuń pień pełny, tak by kołek pozostał przy krawędzi boku, z drugiej strony postaw przy kołku ul pusty. — Wyjmij z ula pełnego połowę plastrów, równomiernie z czerwiem i miodem, podziel je na oba ule. Przytem trzeba zważyć, żeby plaster z matką dać do nowego ula, a w starym pozostawić najmłodszy czerw a najlepiej jaja (jeszcze lepiej gdy już jest młodyczka założony, wówczas, dać go do ula w którym niema matki.)

Pszczoły wracające z pola, niezastawszy oczka w swoim miejscu, wpadają częścią do jednego, częścią do drugiego ula i pień jest już podzielony.

Gdybyś zauważył, że do jednego z uli, pszczoły więcej wpadają, to go osuń nieco w bok, a drugi przysuń bliżej kołka.

Do ulów dodaj do pełna próżnych ramek z początkami, lub jeszcze lepiej cały susz i masz dwa pnie — silne, oraz tą pewnością, że już żaden z nich roić się w tym roku nie będzie. Pień, który będzie musiał wygrzewać matkę, będzie bardzo miodny i można dużo z niego wybrać, gdyż ramki będą bez czerwiu.

Ruch towarzystw.

Lubawa Zebranie Związku Inwalidzkiego odbędzie się 1-go cze w ca br na sali p Czuki o godz. 1 ej popoł na które się wszystkich członków zaprasza.
Zarząd

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 13. 5.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz. Cena dla handlu burtownego.

Notowanie w złotych.

Zyto	31.15—32.15
Pszenica	35.50—37.50
Jęczmień br.	29.40—31.40
Jęczmień na paszę	—
Owies	27.50—29.50
Mąka żyt. 70 0/0	39.50—41.50
Mąka pszenna 65 0/0	53.50—56.50
Ospa żytnia	—23.25
Ospa pszenna	—21.10

Uwagi: Usposobienie niżkowe. Zastój na rynku.

Poznański targ na bydło.

Notowanie Rzeźni Miejskiej.

Dnia 17. 4. 25. spędzono na targowisko Rzeźni Miejskiej: — wołów, — buhaji, — jałowek i krów, 1933 cieląt, 852 owiec, 500 kóz, 403 świni, — prosiąt, — kozłat

Płacono za dwa centnary żywej wagi:

Za bydło rogate	I kl.	80—	zł.
" "	II kl.	66—68	"
" "	III kl.	50—54	"
" cielęta	I kl.	90—	"
" "	II kl.	76—80	"
" "	III kl.	94—68	"
" Za owce	I kl.	—	"
" "	II kl.	58—	"
" "	III kl.	—	"
" świnię	I kl.	114—	"
" "	II kl.	108—110	"
" "	III kl.	96—16	"

Magistrat podejmuje natychmiast większe prace brukarskie w ulicach miasta.

Zamknięte oferty uprasza się do do 25-go b. m.

Nowe miasto n. Drwęca, dn. 11 maja 1925.

Magistrat,
Kurzętkowski, burmistrz.

W tutejszym rejestrze handlowym zapisano w oddziale B. przy firmie „Landwirtschaftliche Grosshandels-Gesellschaft, sp. z ogr por w Gdńsku, oddział Nowe miasto, co następuje: Nr. 32 Prawo dyrektora Banku Willy Höln do zastępowania spółki wygaso.

Nr. 31 Uchwała z dnia 22-go grudnia 1924 r. przewalutowano kapitał zakładowy na G. 3.975.00. Udział każdego członka wynosi G 25.

Przez uchwałę zgromadzenia członków towarzystwa został zamieniony układ spółki dnia 22 grudnia 1924 r. Zmiana dotyczy § 2 (kapitał zakładowy i udziały), § 3 (odstąpienie i podział udziałów), § 16 art. 3 (głosowanie) § 15 układu spółki otrzymuje jako art 2 następujące post nowienie: „Zaczeplenie uchwał zgromadzenia członków towarzystwa li tylko d zwołone jest w drodze skargi w myśl przepisów § 27 kod handl. dla zaczeplenia uchwał zebrania ogólnego to- arzystwa akcyjnego. C asokres do wniesienia powództwa rozpoczyna się z dniem powzięcia uchwały zaczeplić się mającej.

Nowe miasto, dnia 17 kwietnia 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Przymusowa licytacja!

Dnia 26. maja 1925 r. sprzedawac będę w drodze licytacji o godz. 10-tej przedpoł.

w Nowemmieście w Urzędzie Skarbowym za natychmiastową gotówkę najwięcej dającym następujące przedmioty:

1 młóckarkę, 1 wagę decymalną, 1 maszynę do szycia, 3 kanapy, 1 zegar stojący, 1 bufet masyw dęb wy.

Nowe miasto, dnia 18 maja 1925 r.

Urząd Skarbowy Podatku i Opłat Skarbowych na powiat lubawski.

Małach, sekwestратор skarbowy.

Przymusowa licytacja!

Dnia 29 maja 1925r., sprzedawac będę w drodze licytacji o godz. 10-tej przedpoł. w Lubawie na rynku za natychmiastową gotówkę najwięcej dającym następujące przedmioty:

1 szafę do bielizny, 1 instrument muzyczny (Kalliope), 3 rolki papy dachowej, 1 wagę stołową, 1 kuchnię westfalską, 150 funtów kielbasy suchej.

Nowe miasto, dnia 18 maja 1925 r.

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych na powiat lubawski.

Małach, sekwestратор skarbowy.

Zwolennikiem robotnictwa

polecamy

Wędziska Wędky

Haczyki w 20 różnych wielkościach
Muszki sztuczne
Błystki

Splawki i żyłki

Sznurek kręcony

Siatki do noszenia ryb

Kołowrotki

aluminiowe

„DRWECA“ Drukarnia i Księgarnia

Sp. z o. p.

w Nowemmieście nad Drwęcą

Poszukuję od zaraz dzielnej

ekspedjentki

z dłuższą praktyką do oddziału galanterji (towarów krótkich).

Dom Handlowy
Fr. Sypniewski,
NOWEMIASTO.

Poszukuje

CZELADNIKA

od 23-go maja

Morenc,

mistrz piekarski, Nowe miasto.

Freblanka

do dzieci poszukuje posady
Zgłoszenia do Filji „Drwęcy“
w Lubawie.

Starszą porządną

DZIEWCZYNE

do pracy domowej poszukuje
od zaraz

Wagner, nauczyciel,
Chroście.

Kilka fur

żytniej słomy

kupi

„**ROLNIK**“
Nowe miasto.

Młode psy

czysta rasa (dobermany)
ma na sprzedaż

Kto wskaże eksp. Drwęcy.

DRUKARNIA „DRWECY“

Sp. z o. p.

NOWEMIASTO-POMORZE

wykonuje wszelkie druki: kupieckie,
dla przemysłowców, towarzystw szkół,
urzędów, familijne itd.

szybko, gustownie i po cenach umiarkowanych.

Własna Introligatorka.